ÅRET ÄR 1303. Ett barn ska födas på Finsta gård. En son, som ska ärva gården, hoppas lagman Birger Persson.
Men det blir en flicka. En liten Birgitta, som så småningom ska låta tala om sig ute i världen.

teater

Birgitta, flicka från Finsta
Manus och regi: Helen Eriksdotter
I rollerna: Bengt Friberg, Erika Peterson, Henrik Axelsson, Fredrik Jansson, Anneli Vossman-Strömberg, Inga-May Peterson, med flera

Helen Eriksdotters Birgitta, flicka från Finsta, handlar om heliga Birgittas barndom i Finsta. Om uppväxten på gården med föräldrarna, systern Katarina, storpolitiken med sina intriger och religionen som styr människors liv.

HISTORIEN BERÄTTAS AV byfånen Ulf (Henrik Axelsson), Birgittas vän och lekkamrat. Hans mamma blev överfallen och dödad när han var liten och han togs om hand av Birger Persson (Bengt Friberg). Han bor på Finsta under lagmannens beskydd och blir så småningom själv fosterpappa åt hittebarnet Per. På gården finns också mängder av fattiga barn, som Birgitta leker med och värnar om. Hon är både snäll och envis, en flicka som reagerar på orättvisor och tar de svagas parti.

Hon berättar också om sina syner, där en ängel visar sig för henne. Men allt är inte frid och fröjd. Gårdens kaplan (Fredrik Jansson) är en sällsynt obehaglig figur och Birgittas farmor (Anneli Vossman-Strömberg) en intrigant och spetsig dam, som gärna är elak mot gårdens barn.

1300-TALETS MAKTSPEL skymtar också förbi, med kampen mellan kung Birger och hans bröder Erik och Valdemar, och religionens starka ställning under en tid när Djävulen var en kraft att räkna med.

Birgittaspelet innehåller mycket dramatik, när den onde kaplanen ger sig på lille Per och pojkens liv är hotat. Ulfs tragiska bakgrund rullas också upp och det blir en kraftmätning mellan onda och goda, där Birgitta (Erika Peterson) tar strid för de utsatta. En liten uppenbarelse förstärker också det hon har att säga...

På den goda sidan finns också den rättrådige Birger Persson, som inte viker undan för kaplanen. Slutscenerna är känsloladdade och starka, med stämningar som förstärks av Bengt Hildings musik.

Många barn från Skederids skola är med i uppsättningen, både som statister och i rollerna som Per, Ulf och Birgitta som barn. De gör fina insatser, liksom pjäsens skådespelare.

Birgitta, flicka från Finsta, är dessutom en välskriven pjäs, med en intrig som innehåller både humor, spänning och djupt allvar. Helen Eriksdotter har valt att lägga den gripande berättelsen bredvid Birgitta själv och det är ett grepp som fungerar väl.

BIRGITTASPELET HAR satts upp fyra år i rad på spelplatsen nära bönegrottan. Men nu är det slut, det här var sista gången. Helen Eriksdotter säger att hon vill sluta när det är som bäst och gå vidare. Hon och ensemblen har ett nytt projekt på gång, som de börjar arbeta med i höst.

Det låter lovande.

Margaretha Levin, text
Johan Wahlgren, foto

Imponerande spel i härlig fars

Här utsätts Stanley Parker (Hans Öijerstedt) för Simones (Anna-Kari Andersson) förförelsekonster.

Foto: ESSE JANSSON

I slutscenen sitter den utpumpade Stanley Parker (Hans Öijerstedt) omgiven av Claude Philby (Tommy Samuelsson), Helga Philby (Annelie Vossman-Strömberg), portieren Karak (Bengt Friberg) och hustrun Brenda Parker (Ylva Söderbärg)

Norrtelje teaterssällskap vilar inte på lagrarna. Efter en uppskattad turné runt om i kommunen med Vilhelm Mobergs "Marknadsafton" förra året har man under vintern gett sig i kast med en ny uppsättning, farsen "Bäddat för sex".

Det här är en i flera avseenden krävande föreställning, både vad gäller rollgestaltning, regi och scenografi. Men det är bara att konstatera – efter påskaftonens lyckade premiär – att det ambitiösa teatersällskapet kan sätta ytterligare en fjäder i hatten!

"Bäddat för sex" är skriven av engelsmannen Dave Freeman och gjorde succé i såväl London som USA och Frankrike. Den svenska översättningen gjordes av Gösta Bernhard.

Handlingen utspelas på ett nedslitet hotell i en liten stad i Frankrike, nära gränsen till Tyskland.

Första akten kan kanske uppfattas som något av en transportsträcka – men det är här vi får lära känna de inblandade parterna.

Den något märklige ägaren – som studerat medicin i nio år – har ärvt hotellet och med detta den ännu märkligare portieren som tillhört främlingslegionen. Det ska bli fest och karneval i staden och alla hotell är fullbelagda. Hotellägaren och portieren dubbelbokar ett av rummen och det blir upptakten till en pinsam karusell för de inblandade – två akta par och en uppdykande älskarinna.

Det hela blir inte mindre komplicerat av att hotelldirektören blir förälskad i en av fruarna!

Värst utsatt är Stanley Parker – utomordentligt gestaltad av Hans Öijerstedt. Redan från början, när han och frun Brenda installerat sig i rummet, råkar han ut för de mest bisarra situationer. Och sedan fortsätter det med förförelsekonster från oväntat håll.

Hotellägen Heinz (Urban Gunnarsson) blir upptänd av gästen Brenda Parkers (Ylva Söderbärg) charm.

Det hela blir förstås inte bättre när den dubbelbokade gästen anländer, den koleriske kexförsäljaren Claude Philby – vilken dessutom visar sig vara en något tveksam moralist. Denne råkar dock inte mindre illa ut när såväl frun som älskarinnan dyker upp.

Det är ingen idé att gå in på de invecklade turerna – det får räcka med att konstatera att det inte bara är "bäddat för sex", det är också bäddat för skratt!

Här radas de mest dråpliga situationer upp på rad i högt tempo.

Det är som nämnts en krävande uppsättning och Norrtäljes teateramatörer svarar för en imponerande insats.

Hans Öijerstdts övertygande rolltolkning är redan nämnd. Tommy Samuelsson gestaltar också suveränt den hetsige, snåle och liderligt svartsjuke Claude Philby.

Sin egentliga scendebut med den äran gör Urban Gunnarsson i rollen som hotelldirektören Heinz. Han är aningen för snabb i talet, men har ett härligt kroppsspråk.

Trygge Bengt Friberg gör rollen som portieren Karak, vilken han gett en verkligt självständig karaktär.

Så till sist, men inte minst, de tre kvinnliga rollinnehavarna. De är oerhört starka och sensibla i sina känslosamma utspel, var och en på sitt sätt. Min eloge till Ylva Söderbärg som den smått hysteriska Brenda Parker, Annelie Vossman-Strömberg som med tysk accent gestaltar den till synes svala men – som det visar sig – varmblodiga Helga Philby och Anna-Kari Andersson som den förföriska nattklubbsdansösen och älskarinnan Simone.

"Bäddat för sex" är en underbart rolig föreställning, en fars med helt vansinniga förvecklingar och härliga repliker.

En stor eloge till Helen Eriksdotter för träffsäker regi och till Henrik Axelsson som svarat för scenografin. Och så förstås till alla andra som medverkat och medverkar både framför och bakom scenen. Här ryms många timmar av ideellt arbete.

Märkliga upplevelser får Helga Philby (Anneli Vossman-Strömberg) vara med om. Här tas hon om hand av hotelldirektören (Urban Gunnarsson) och maken Claude Philby).

Nu återstår bara tre föreställningar. Passa tillfället att ta del av den skrattfest som teatersällskapets fullfjädrade amatörer bjuder på!

ESSE JANSSON

Blue Mood Trio spelar för kärleks skull

8 februari 2011 03:00

Det handlar om kärlek i Blue Mood Trios nya konsertprogram. – Vi riktar oss till alla som vill värma sitt hjärta en liten stund, säger Helen Eriksdotter. Premiären är, som sig bör, på Alla hjärtans dag. Beatles. Burt Bacharach. Cornelis.

Temat är kärlek när Bengt Lindkvist, Helen Eriksdotter och Tommy Johnson i Blue Mood Trio ger konsert i kyrkan på Alla hjärtans dag. Foto: Leif Gustavsson

Blue Mood Trio radar upp låtar av kända artister i sitt nya konsertprogram.

– Den här gången blir det ett riktigt hitprogram, säger Helen Eriksdotter.

Konserten, som fått titeln Love - is all you need, har premiär i Norrtälje kyrka på Alla hjärtans dag.

– Fröet till programmet har jag burit med mig länge, säger Helen Eriksdotter.

– Det började med att vi pratade om att vi gillar Beatles, att vi kanske skulle göra ett Beatlesprogram. Sedan tänkte vi att det kanske skulle bli lite tjatigt och började prata om olika låtar.

Det ena gav det andra och efter ett tag stod det klart att det fanns en röd tråd. Kärlek. Kärlek i olika former och med musik ur olika genrer.

– Vi vill att konserten ska kännas som en oas där man kan värma sitt hjärta en liten stund.

Blue Mood Trio bildades förra året av Helen Eriksdotter, Tommy Johnson och Martin Wikström. Trion gjorde ett program kring Monica Zetterlund, med både text och musik, och följde upp med föreställningen Sevärt, med musik och små berättelser.

– Den första föreställningen var lite mer åt teaterhållet, den andra lite mer revybetonad. Nu ville vi göra något annorlunda och har gått tillbaka till musiken med ett mer renodlat konsertprogram, säger Tommy Johnson.

Martin Wikström har lämnat Blue Mood Trio på grund av tidsbrist och ersatts av pianisten Bengt Lindkvist, som klev på det blåtonade musiktåget strax före jul. En erfaren musiker och arrangör som jobbat mycket med Tommy Johnson genom åren.

– Det känns jättekul, säger Bengt Lindkvist.

Love - is all you need inleds med Björn Afzelius Tusen bitar, som följs av en rad lika välkända melodier.

– Vi har velat bredda oss lite för att nå en bredare publik, säger Tommy Johnson.

Många av låtarna har klätts i nya arrangemang och låter kanske inte riktigt som de brukar.

– Vi vill göra dem till var mans egendom utan att köpa ner oss musikaliskt, förklarar Tommy Johnson, som sjunger lite mer än tidigare i det nya programmet.

Tre Beatlesmelodier, musik av Jobim och Cornelis Somliga går med trasiga skor är andra inslag i programmet. Och Fever, som får höja tempot en bit. Annars är tonen lugn, med en hel del ballader. Det är en stämning som passar bra för trions sammansättning med bas, piano, sång och flöjt, tycker Tommy Johnson.

En del texter av Helen Eriksdotter ingår också i konserten.

– Visionen är att det ska bli som en organisk andning, där musik och ord går ut och in i varandra, säger hon.

Margaretha Levin Blekastad

ha Levin • telefon: 0176-795 60, 070-658 46 13 • e-post: margareta.levin@norrteljetidning.se

Jul i Jönssons slakteri

Helen Eriksdotter sätter upp julspel på teater i Västervik

NORRTÄLJE

Regissören Helen Eriksdotter har blivit långpendlare.

Under hösten har hon åkt fram och tillbaka mellan Norrtälje och Västervik, där hennes julspel "Jönssons slakteri" har premiär den 2 december.

– En ganska grotesk komedi. Jag tycker om att skruva till karaktärerna ordentligt.

Om ett par veckor är det premiär på Helen Eriksdotters julspel "Jönssons slakteri".

Helen Eriksdotter jobbar med både musik och teater. I somras regisserade hon en uppsättning på Hallingebergsteatern utanför Västervik. Ett engagemang som gav en fortsättning.

– Jag fick i uppdrag att skriva ett manus. Det skulle handla om julen och det skulle vara roligt.

Sagt och gjort. Helen Eriksdotter åkte hem och skrev "Jönssons slakteri", en komisk historia som utspelar sig under julafton.

– Det är en rolig pjäs, men det finns en allvarlig sida också. Det handlar om vad julen står för och vad den egentligen är.

– Det finns så många förväntningar på att alla ska vara så lyckliga och tacksamma, i många familjer blir det inte alls den dag man hoppats på.

Handlingen är förlagd till familjen Jönssons slakteri, där frun Griselda styr med järnhand. Vid sin sida har hon maken Nasse, som är en Lilla Fridolf-typ. Dessutom finns en anställd, Greta Garbo, som drömmer om Hollywood.

På julafton får de besök av en tomte från Manpower. En vandrande tv-shop, som Helen Eriksdotter kallar honom.

– Det är en grotesk historia, jag skrattade när jag skrev den.

Den 2 december har pjäsen premiär på Hallingebergsteatern, som startade för ett par år sedan och består av både proffs och amatörer.

– Det är häftigt att få vara med och starta en ny teater.

Helen Eriksdotter

Ålder: 42 år.
Familj: Ja.
Bor: Lägenhet i Norrtälje.
Yrke: Musiker och regissör. Har bland annat skrivit och regisserat Birgittaspelet som gavs i Finsta under flera somrar och olika uppsättningar i Norrtälje.
Fritid: Tränar och läser.
Tycker om: Att bli berörd.
Tycker inte om: Lögner.
Aktuell: Med julspelet "Jönssons slakteri" som har premiär i Västervik 2 december och med konsertprogrammet "Mellan himmel och hav".

I sommar fortsätter hennes samarbete med teatern. Då sätter Helen Eriksdotter upp sitt lustspel "Pensionat Lugnet", där Bengt Friberg från Rimbo har en roll.

– Han spelar betjänten Karl-Oskar. Pjäsen är en klassisk komedi som utspelar sig på ett pensionat.

Teater är den ena delen av Helen Eriksdotters verksamhet. Den andra är musik. Hon är flöjtist och samarbetar sedan i våras med gitarristen Leif Eriksson, Grisslehamn.

I somras gav de konsertprogrammet "Mellan himmel och hav" på Åland. Nu är det dags för två konserter i skärgården, tack vare pengar från landstinget.

– De ska placeras på platser där man inte får så mycket kultur annars. Jag ser gärna att de hamnar i Norrtälje kommun och hoppas att de som är intresserade av konserterna hör av sig.

Dessutom jobbar hon och Leif Eriksson med ett projekt som riktar sig till företag.

– Det ska sjösättas före jul och handlar om kreativa processer. Det blir väldigt spännande.

Margaretha Levin
Kulturredaktör
0176 795 60
margaretha.levin@norrteljetidning.se

Anders Sjöberg
Fotograf
0176 795 59
anders.sjoberg@norrteljetidning.se

Blue Mood Trio med ny show

22 september 2010 04:00

De hyllade Monica Zetterlund i sitt förra program. Nu går Blue Mood Trio vidare med en ny show. Den här gången handlar det om livet.

Martin Wikström, Helen Eriksdotter och Tommy Johnson spanar efter svar i sin nya show.

Helen Eriksdotter, Tommy Johnson och Martin Wikström bubblar av entusiasm när de berättar om sin nya show. Tonen är varm och hjärtlig, med en hel del kvicka passningar i replikerna mellan dem.

De har lärt känna varandra väl under arbetet med Monica Zetterlundprogrammet Att angöra en brygga, som de turnerat med under våren och sommaren.

– Man får tillfälle att babbla mycket i turnébussen, som Martin Wikström uttrycker det.

Babbel och babbel. Det låter snarare som ärliga och allvarliga samtal, med tankar om samhället, samtiden och våra liv. Vad vi gör av vår tid, med oss själva och varandra.

– Vad har samtidsmänniskan att sätta sitt hopp till, religion och politik har ju fått kraftiga törnar, säger Martin Wikström.

– Vad är det som gör livet värt att leva, fortsätter han.

Frågorna fick dem att börja spana efter svar. Tankar och funderingar som ledde fram till föreställningen Sevärt, med undertiteln En liten show om livet. I föreställningen varvar de text och musik.

– Det är som små noveller som leder fram till musiken, säger Tommy Johnson.

Texterna är skrivna av Helen Eriksdotter. Hon svarar också för en del av musiken, andra låtar kommer från Beppe Wolgers, Hasse och Tage och Olle Adolphson.

– Folk kommer att känna igen sig. Det är låtar som vi själva vill lyfta fram, musik som vi tycker om, säger Martin Wikström.

Helen Eriksdotter har bland annat skrivit en vemodig visa om en kvinna som står ensam i kylan på Stora torget och saknar och längtar. Efter kärlek.

– Det handlar om att se och att bli sedd, med nedslag i verkligheten. Jag hoppas att man kommer att få syn på saker, säger Helen Eriksdotter.

Hon spelar flöjt, läser sina texter och sjunger i föreställningen. Tommy Johnson spelar bas, Martin Wikström keyboard och vibrafon, dessutom medverkar båda med sång och textavsnitt den här gången.

Sevärt har premiär på Sparbanken den 18 oktober, den spelas sedan ytterligare tre gånger samma vecka. Trion hoppas på fler spelningar och fortsätter också med sitt Monica Z-program.

När de beskriver sina drivkrafter och sin show handlar det om rätt mycket allvar. Om att nå fram, krypa in under huden, förmedla och beröra.

Men det är underhållning också.

– Det är inte Norén, säger Martin Wikström.

– Det är allvar, men det är roligt också. Underhållning behöver inte vara stora garv. Det kan vara att man blir berörd och går därifrån med ett varmt hjärta, säger Helen Eriksdotter.

Tommy Johnson, Helen Eriksdotter och Martin Wikström följer upp sin Monica Z-föreställning med en ny show, som har premiär 18 oktober.

Helen Eriksdotter, Martin Wikström och Tommy Johnson varvar text och musik i nya showen Sevärt.

Helen och Ola lyfter fram Dan Andersson i nytt program

Dan Andersson är en av våra mest älskade och kända diktare. Nu har artisterna Ola Pettersson och Helen Eriksdotter satt ihop ett program om poeten från Grangärde.

- Man får en bild av honom som människa.

NORRTÄLJE Musikerna Ola Pettersson och Helen Eriksson, båda bosatta i Norrtälje, har samarbetat tidigare.

Men det är ett tag sedan.

Nu möts de igen i programmet "Längtan, drömmar och Svarta ballader", där de ger sin bild av Dan Andersson i ord och ton.

– Vi koncentrerar oss på hans text, han är ju poet, säger Helen Eriksdotter.

Det började med att Ola Pettersson ville göra ett program om Dan Andersson.

– Jag har alltid tyckt mycket om honom. Pappa köpte Thorstein Bergmans skiva i en reaback, jag började lyssna och tänkte att det här är bra, berättar Ola Pettersson.

Han vände sig till Helen Eriksdotter, som skrivit dramatik och andra texter, och bad henne göra ett manus.

Visst, svarade hon. Men då ville hon själv vara med.

– Jag blev så sugen på att spela med Ola.

Resultatet blev ett program, som Helen Eriksdotter beskriver som annorlunda, en bit från en vanlig konsert.

– Jag läste Göran Greiders bok om Dan Andersson (Hon vars hjärta var som mitt, red:s anm) och blev så inspirerad, säger Helen Eriksdotter.

Hon funderade på hur hon kunde bygga upp texten på sitt eget sätt, så att publiken får en bild av Dan Andersson som människa.

– Jag skriver vad jag tror att han kunde ha sagt, vi samtalar om livet, säger Helen Eriksdotter.

– Greppet är att jag ser honom i en dröm, det är fullt möjligt att han skulle ha svarat på det här sättet, fortsätter hon.

Dan Anderssons dikter och visor är välkända och älskade, med titlar som "Omkring tiggarn från Loussa", "Till min syster" och "Helgdagskväll i timmerkojan".

Helen Eriksdotter har skrivit manus och spelar flöjt i programmet.

FOTO MARGARETHA LEVIN BLEKASTAD

Längtan, drömmar och Svarta ballader

En föreställning om Dan Andersson
Ola Pettersson, sång och gitarr
Helen Eriksdotter, flöjt och manus
Norrtälje kyrka
Torsdag 10 november, kl 19

Många har tolkat hans texter. Ola Pettersson har en klar favorit.

– Jag har alltid tyckt att Thorstein Bergman är suverän. Han är den svenska ursprungsrösten, inte på ett nationalistiskt sätt, men kanske nationalromantiskt, säger han.

I programmet varvas kända texter med mer okända dikter, med Ola Pettersson på sång och gitarr och Helen Eriksdotter som berättare och flöjtist.

Vad är det som är speciellt för er med Dan Andersson?

– Den här svärtan som kommer fram, språket han använder, säger Helen Eriksdotter.

– Vemodet, säger Ola Pettersson.

Det är texter och musik som manar fram bilder och scener.

– Det doftar fotogenlampa, sammanfattar Ola Pettersson.

Programmet "Längtan, drömmar och Svarta ballader" ges i Norrtälje kyrka den 10 november. Planen är att det sedan ska framföras vid fler tillfällen.

– Tanken är att vi ska fortsätta spela, säger Helen Eriksdotter.

Margaretha Levin Blekastad

Kulturredaktör
Margaretha Levin Blekastad
070-795 50
margaretha.levin@norrtaljetidning.se

Nobelpristagare: Släpp egyptisk författare

LITTERATUR 13 Nobelpristagare i litteratur har tillsammans skrivit under ett öppet brev där de kräver att den fängslade egyptiske författaren Alaa Abd el-Fattah ska släppas fri tillsammans med andra samvetsfångar i Egypten, skriver Dagens Nyheter.

Bland brevets avsändare finns bland andra Annie Ernaux, Abdulrazak Gurnah, Louise Glück, Orhan Pamuk och Olga Tokarczuk. Enligt DN rör det sig om en majoritet av alla levande litteraturpristagare.

Uppmaningen kommer inför FN:s klimatkonferens COP27 som snart drar i gång i staden Sharm el-Sheikh. Författaren och filosofen Alaa Abd el-Fattah har suttit fängslad i tio år. (TT)

KULTUR OCH NÖJE PÅ WEBBEN

Helen Eriksdotter och Ola Pettersson möts i programmet om Dan Andersson.
FOTO MARGARETHA LEVIN BLEKASTAD

Dan Andersson

- Föddes 1888 och växte upp i Skattlösberg i Grangärde i Dalarna.
- Han gav ut flera böcker, bland annat diktsamlingen "Svarta ballader" 1917. Bland hans mest kända dikter finns "Till min syster", "Helgdagskväll i timmerkojan" och "Jag väntar".
- Hans dikter har tonsatts och tolkats i olika versioner, bland annat av Thorstein Bergman.
- Dan Andersson dog på ett hotell i Stockholm i september 1920, förgiftad av vätecyanid som använts mot vägglöss.

Ola Pettersson lyfter fram Thorstein Bergman som Dan Andersson-tolkare.
FOTO MARGARETHA LEVIN BLEKASTAD

Rösta fram vinnaren av årets NT:s kulturpris

NORRTÄLJE Vem vill du se som vinnare av NT:s kulturpris? Här är de tre kandidaterna, som du kan rösta på till och med den 14 november. Vinnaren presenteras på kulturgalan.

NT:s kulturpris till unga kulturutövare har delats ut sedan 2010.

Vinnaren utses av NT:s läsare. Här är de tre kandidaterna till årets pris:

- **Kandidat nummer 1:** Wilma Karlsson, 21 år, Hallstavik. Bildkonst.
- **Kandidat nummer 2:** Oskar Taipale, 18 år, Rimbo. Musik.
- **Kandidat nummer 3:** Tora Andersson, 19 år, Roslagsbro. Litteratur.

Röstningen öppnar den 27 oktober och pågår till och med 14 november.

Du röstar i formuläret på vår hemsida eller genom att skicka ett vykort eller brev med kandidatens namn till Norrtelje Tidning, 761 84 Norrtälje.

Vinnaren presenteras på kulturgalan, som äger rum den 18 november på Culinar.

Margaretha Levin Blekastad

Wilma Karlsson, Hallstavik, är kandidat nummer 1.

Oskar Taipale, Rimbo, är kandidat nummer 2.

Tora Andersson, Roslagsbro, är kandidat nummer 3.

Tidigare vinnare av NT:s kulturpris:

2020: Maja Trygg, musikal
2019: Elin Söderholm, teater
2018: Emil Cruz, musik
2017: Lukas Söderholm, musik
2016: Madeleine Eriksson, musik
2015: Erika Lövström Falkenström, foto
2014: Jack Strömberg, nycirkus
2013: Liv Friden, musik
2012: Jenny Persson, dans
2011: Matilda Kvarnfors, musik

HELG KOLLEN

Varje fredag

Margaretha Levin Blekastad
margaretha.levin@nttmedia.se
NT Kultur & nöje

Dags att tända ljus för alla som har lämnat oss

Mörker, saknad och ljus som brinner. På Alla Helgons dag minns vi nära och kära som har lämnat oss.

Ett annat tips inför helgen är opera i Hallstavik.

Tänd ett ljus. Vi är många som vallfärdar till våra kyrkogårdar på alla helgons dag, med ljuslyktor, blommor och gravkransar.

I skymningen, bland skuggor och fladdrande ljuslågor, väcks saknad, minnen och tankar kring nära och kära som lämnat oss. Och en påminnelse om att ta vara på varandra, vi som är här.

Det är vackert och stämningsfullt. Och det känns som om ljusen blir fler och fler för varje år som går.

Så vackert det kan bli. Guiseppi Verdis opera "La Traviata", som bygger på Alexandre Dumas "Kameliadamen" har kallats en av världens vackraste operor. Och en av de mest spelade.

På lördag, den 5 november, sänds den live på Folkets hus i Hallstavik i en uppsättning från Metropolitan i New York.

Sopranen Nadine Sierra gör rollen som Violetta, medan tenoren Stephen Costello spelar den självupptagne älskaren Alfredo. Dirigent är Daniele Callegari.

Folkets hus, lördag kl 18.

Möt en vampyr. I "Nosferatu 2: vampyrens återkomst" får publiken återse favoritvampyren Nosferatu som bjuder på lite skräck och en del överraskningar.

Tillsammans med vännen Fladderfredik lämnar Nosferatu sitt mörka slott och ger sig ut på äventyr.

Turteaterns pjäs om de båda vännerna vänder sig till barn i åldrarna 6–10 år. Spelades i Norrtälje på torsdagen, nu har turen kommit till Rimbo kulturscen där den ges fredag 5 november kl 14.

Nytt på Lilla k. Birgitta Lamm Sederholm och Lino Åberg ställer ut tillsammans på Lilla k, stadsbiblioteket. Utställningen öppnade den 2 november och pågår till och med 3 december.

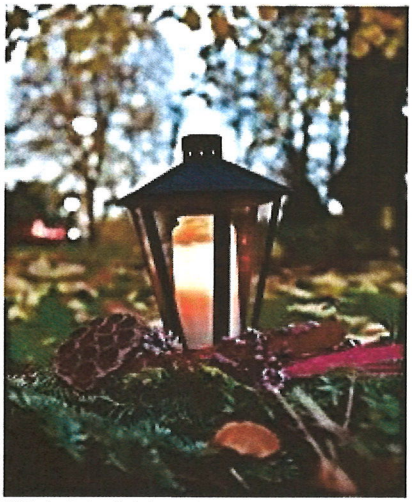

På lördag är det alla helgons dag och dags att tända ljus på våra kyrkogårdar.
FOTO JONAS EKSTRÖMER TT

REPORTAGET

Kreativiteten, lusten och upplevelserna, kan de driva en framåt i yrkeslivet? Det tycker flöjtisten och dramatikern Helen Eriksdotter.

I den andra delen i NT:s artikelserie om drivkrafter att arbeta förklarar hon hur.

Att beröra är hennes drivkraft

NORRTÄLJE

Att beröra och att beröras är Helen Eriksdotters främsta drivkrafter. Som professionell flöjtist och på senare tid även dramatiker har hon alltid haft som främsta mål att nå fram till sin publik.

Vad driver oss att arbeta?
1/2/3/4/
Nästa del: Arbetskamraterna som drivkraft

utan att det handlar om att ta vara på den man är, säger hon.

– Att inte ta vara på sin talang är likvärdigt med att avstå från stora delar av sig själv.

Helen Eriksdotters drivkrafter som flöjtist har utvecklats och förändrats med åren.

– Innan jag började på högskolan tänkte jag att jag skulle bli bäst på att spela flöjt. Det var bra då, för det gjorde så att jag övade mer och pushade mig själv. Men i dag är inte det den främsta drivkraften.

– Om publiken gråter blir jag glad, säger Helen Eriksdotter.

– Det spelar ingen roll om det är på Yxlans bygdegård eller Konserthuset i Stockholm. Att spela flöjt handlar för mig uteslutande om att beröras och att beröra. Jag måste ha respekt för publiken och kan inte bara riva av en låt, utan måste alltid göra mitt yttersta för dem.

Helen Eriksdotter kom in på musikhögskolan när hon var 19 år. Hon fortsatte sedan med utbildningen på den välkända skolan Julliard School i New York. Sedan dess har hon mer eller mindre levt på musiken, och uppträtt i såväl Konserthuset som på begravningar och mindre konserter.

De senaste åren har hon dessutom börjat jobba med dramatik. Hon skriver pjäser, regisserar och driver teatergrupper.

– Jag är funtad så att jag måste testa hur långt min talang kan ta mig. Jag tänker inte på att jag kan bli nervös, utan jag är bara intresserad av hur jag kan utvecklas.

Att vara kreativ är en nödvändighet för Helen Eriksdotter. Men det betyder inte att hon är kreativ dygnet runt, utan hon måste jobba för kreativiteten. Ofta ställer hon sig frågan: "Hur gör jag när jag gör det bra?". Sedan försöker hon återuppleva det i andra situationer.

Många gånger har hon försökt ge sig in på stickspår, skaffa sig ett "normalt" jobb, men det har inte fungerat.

– Jag har varit städare, lärare, chefssekreterare och sålt sprit på systemet. Emellanåt har jag tänkt att jag vill också ha villa eller Volvo. Men tack gode gud att det inte är statusprylarna som livet handlar om.

Hennes syn på pengar har också förändrats.

– När jag gick på musikhögskolan var jag så glad om jag fick ett jobb att jag inte ens frågade vad jag skulle få betalt. Så tänker jag inte i dag. Arrangörerna får betala för min erfarenhet och kunskap. Det pris man sätter talar om vad man själv tycker att man är värd.

Någon prestationsångest låter hon sig inte hindras av.

– Jag har en avspänd relation till musiken. Jag har ju ett kvitto på att jag är bra på att spela flöjt. När det gäller dramatiken är jag självlärd. Jag har ingen aning om ifall det blir bra, det är mer som en lekplats för mig. Jag utgår från mig själv och försöker inte lista ut vad andra tycker.

Som teaterregissör och teatergruppledare får hon pröva på en ny roll, som inte innebär att hon själv står i centrum. Det uppskattar hon, eftersom hon har chansen att se andra människor växa. De upptäcker att de också har en talang och det är viktigt, menar Helen Eriksdotter.

Den talangen ska man ta vara på, betonar hon, så att man själv bestämmer över sitt öde.

– Om man inte har en plan för sitt liv, kommer man att ingå i någon annans plan. Varför inte försöka leva som man själv vill?

Hanna Bäckman
Reporter
0176 795 74
hanna.backman
@norrteljetidning.se

Johan Wahlgren
Fotograf
0176 795 68
redaktionen
@norrteljetidning.se

Musiken är en **gåva**

Det var i Singö kyrka som Helen Eriksdotter gjorde sitt första framträdande som fløjtist. Då var hon bara 13 år gammal. På Midsommardagen återvänder hon för att på nytt ta ton tillsammans med gitarristen Leif Eriksson. Deras musik är uttrycksfull och har stänk av himmel.

● ● ● – Kyrkorummet ger en sådan otrolig atmosfär och känsla. Det finns en "själ" som kan vara svår att finna någon annanstans. Det säger Helen till Kyrkporten.

Inifrån Singö kyrka kan hon se sin farmors och farfars gravstenar.

– Jag brukar vinka till dem.

Musik för alla sinnen. Helens fløjtspel kom med modersmjölken.

– Jag anser att det är en gåva som jag fått att förvalta, säger hon.

Det har passerat åtskilliga år sedan den första konserten. Helen har hunnit turnera i såväl Sverige som Europa och USA, samt medverka på skivinspelningar med bland andra Stockholms Kungliga Filharmoniska orkester och Radiosymfonikerna. Numera samverkar hon bland annat med Leif Eriksson i en formation de kallar Duo Senso.

– Duo är latin och betyder två, senso är esperanto och betyder sinnen, berättar Helen.

Tillsammans förmedlar de musik

i olika sammanhang. Under hela sommaren ges konserten *Mellan himmel och hav*, där Helens och Leifs uttryck har något som passar alla sinnen. Bland låtskrivarna finns Ulric Neuman, Eric Clapton, Ted och Kenneth Gärdestad med flera. Programmet är varierat med både instrumental musik och sånger.

Bred repertoar. Leif är gitarrpedagog i kommunala Musikskolan och arbetar även som musik- och inspelningstekniker i egen studio.

– Han har väl inte spelat lika mycket i kyrkan som jag har, han har ju ett förflutet i pop- och rockorkestrar, och har uppträtt med dansband, säger Helen.

Tillsammans har hon och Leif en mycket bred repertoar som folk brukar uppskatta. Fast i en kyrka kan det vara svårt att veta vad människor egentligen tycker.

– På en bygdegård applåderar man. Det gör man inte i kyrkan. Då är det så bra med människor som efteråt kommer fram och visar sin uppskattning.

Viktiga möten i kyrkan. I turnéprogrammet för sommarens konserter finns flera kyrkor angivna.

– Jag kan inte tänka mig en bättre konsertlokal, säger Helen. Kanske har det att göra med att jag trivs i kyrkan.

För henne har kyrkan en viktig funktion – att bli en del av vardagen för människor runt omkring.

– När jag studerade vid The Juilliard School i New York gick jag i Svenska kyrkan varje dag. Där hade jag möjlighet att träffa människor, berättar Helen.

Hon menar att kyrkorummet ska vara öppet för alla och att man ska kunna komma i olika sinnesstämningar.

– Jag kan gå dit och möta människor med liknande värderingar. Det känns tryggt för mig.

I kyrkan ska det finnas tid för samtal.

– Det är i samtalet, i mötet, som man får syn på sig själv. Dörrarna inom en öppnas, och man får nya funderingar ...

Kanske står Svenska kyrkan i en utveckling som kommer att gynna den med tiden, resonerar Helen.

– Till den "gamla kyrkan" som jag kallar den, dit var det kanske inte så många som kom. Det var inte så mycket givande och tagande, man skulle bara lyssna. Men verksamheterna idag öppnar för samtal som inte

Alla sitter där med olika ryggsäckar.
Jag blir så lycklig om jag kan beröra dem.
Då anser jag att jag har lyckats med mitt uppdrag.

är begränsade. Jag tycker man vågar vara mer öppen för de existentiella frågor som kommer.

Musiken "öppnar" människor. Helen tror också på en uppsökande verksamhet; att församlingen vågar möta människor där de finns. För henne är musiken en möjliggörare att nå människor.

– Alla sitter där med olika ryggsäckar. Jag blir så lycklig om jag kan beröra dem. Då anser jag att jag har lyckats med mitt uppdrag.

– En del människor har svårt för att öppna sig och prata, men med musiken öppnar de sig på ett annat sätt. Därför är det viktigt att även små kyrkor på landsbygden inte skär ner på musikanslagen.

Det är faktiskt mycket tack vare ett generöst bidrag från Stockholms Läns Landsting som Duo Senso kan genomföra sitt sommarprogram. De 50 000 kronorna, som de fått är öronmärkta medel för kulturprogram i skärgården.

Ny uppsättning till hösten. Till hösten planerar Helen och Leif att ge en ny produktion under namnet *Sol, vind och vatten*, med mycket material av Ted och Kenneth Gärdestad. Men *Gudstjänst med sommarmusik* ligger närmast i tiden.

För tio år sedan uppträdde Helen just i Singö kyrka tillsammans med en pianist. Att återvända känns jättespännande.

– Jag spelar med tio års erfarenhet. Då var det fullsatt. Jag hoppas att det blir likadant nu.

Text: Ewa Wymark

Läs mer om Duo Senso på: www.duosenso.se

Helen tar med havet till Havstornet: ”Det är själen jag håller på med”

Norrtelje Tidning 24 maj 2022 18:30

I höstas ställde Helen Eriksdotter ut akvareller på Lilla k. Nu tar hon med sig sin "Skärgårdssvit" till Havstornet.

– Jag försöker hitta stämningar, säger hon.

- **Margaretha Levin Blekastad**

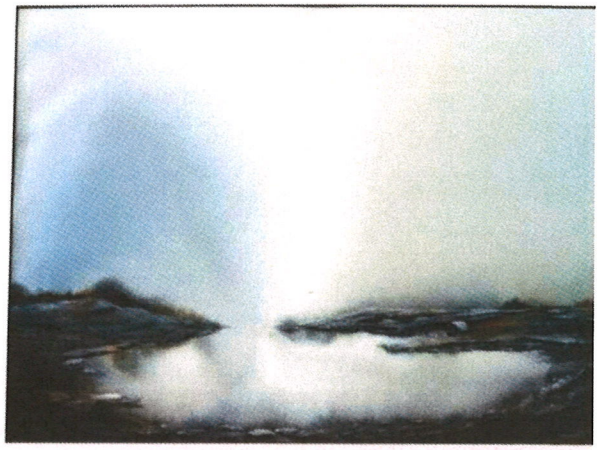

Helen Eriksdotter ställer ut i Havstornet i Norrtälje hamn. Bild: Margaretha Levin Blekastad

När en olycka satte stopp för hennes karriär som proffsmusiker började Helen Eriksdotter måla akvarell.

I höstas ställde hon ut på Lilla k i stadsbiblioteket.

Nu har hon skapat en "Skärgårdssvit" med ett 20-tal målningar, som hon visar i Havstornets lounge den 25-27 maj.

– Det är väldigt likt musiken, med ansatsen, tonen och stämningarna, säger hon.

I "Skärgårdssvit" skildrar hon utskärgården med karga klippor, disiga moln och en himmel som smälter samman med havet.

Här finns miljöer från Singö, låga sjöbodar, fyrar och fåglar som svävar fram över vattnet.

Färgskalan är blågrå, med en ton av nordiskt vemod.

– Jag tycker om att vara i skärgården, känslan när himlen och havet möter varandra, jag försöker avbilda det, säger Helen Eriksdotter.

Helen Eriksdotter visar ett tjugotal målningar i Havstornet.
Bild: Margaretha Levin Blekastad

Som flöjtist, utbildad vid Musikhögskolan och välkända Julliard i New York, har hon framträtt i många musikaliska sammanhang. I Roslagen har hon också skapat teaterföreställningar och konsertprogram.

För några år sedan var hon med om en bussolycka, som ledde till att hon inte har kunnat spela i orkestersammanhang.

I stället har hon fokuserat på sitt måleri. Bilderna i "Skärgårdssvit" är skapade till musik och har titlar från de musikstycken hon lyssnat på när hon målade.

– De får heta som sina musikstycken och jag kommer att skriva på baksidan vad det är för musik.

Helen Eriksdotters målningar fångar skärgårdens ljus och stämningar.
Bild: Margaretha Levin Blekastad

– Jag har nog egentligen hållit på med bilderna länge. Jag försöker hitta stämningar, det är själen jag håller på med, säger Helen Eriksdotter.

– Och jag har ju jobbat med teater och scenografi, det har varit en grund, fortsätter hon.

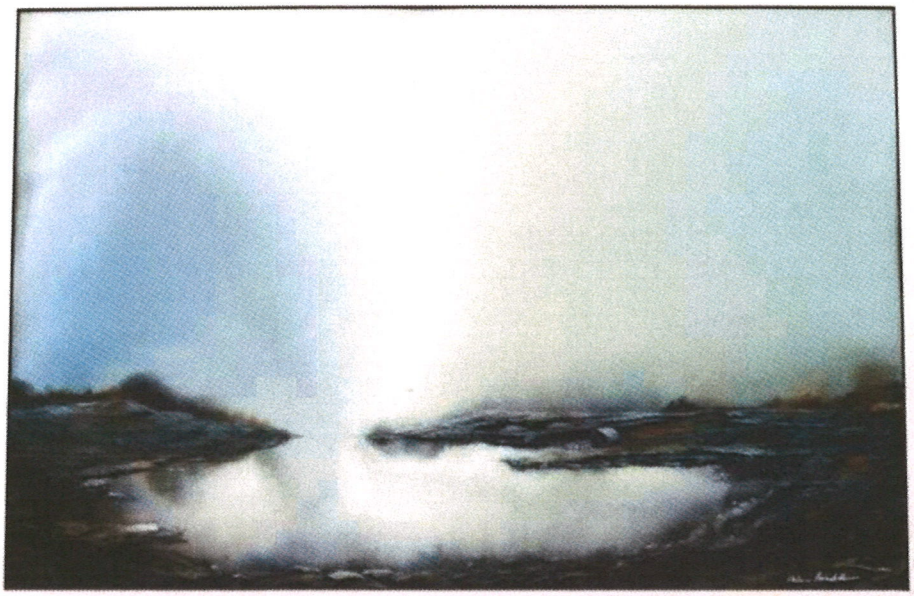

"Skärgådssvit" består av ett tjugotal målningar, där färgskalan och stämningarna håller ihop.
Bild: Margaretha Levin Blekastad

I sommar möts också måleriet och musiken när hon ställer ut i Skebobruk under kammarmusikfestivalen Sommarnattens toner. Senare i höst väntar en utställning på Ekmans i Norrtälje.

Helen Eriksdotter ställer ut i Havstornet 25-27 maj.
Bild: Margaretha Levin Blekastad

Först Havstornet och senare i sommar Skebobruk. Helen Eriksdotter har flera utställningar på gång.
Bild: Margaretha Levin Blekastad